

A LELKIGYAKORLATOK NYITÓ ESTJÉRŐL

A lelkigyakorlat vezetőjének idejében, elsőnek kell megérkeznie. Lehetőleg a háziasszonnyal együtt, aki azonnal felüti sátrát a konyhában, s megteszi a magáét annak érdekében, hogy hét órára terített asztal várja „a legkésőbbben 7 óráig megérkezendőket”.

A lelkigyakorlat vezetője gondoskodik a tárgyaló-étkező szoba asztalokkal, székekkel ellátásáról. Az ő gondja a férfiak és nők hálólhelyének megállapítása, az ehhez szükséges bútortologatások elvégzése; nemkülönben a mosakodási- és WC-lehetőségek felmérése, és ezeknek gondolatbeli felosztása férfiak és nők között.

A vezető fogadja az érkezőket, testvéri öleléssel vagy kézfogással, nevükön szólítva őket, vagy bemutatkozással, ha nem ismerné őket. Nagyon jól esik az érkezőnek, ha az őt nem ismerő vezető - a maga névlistája alapján - kitalálja az érkező nevét: „Ugye, Te vagy a Pista Rőjtökmuzsajról?”. Bevezeti az érkezőt a megfelelő hálóba, bemutatja az esetleg már ott levőknek, a gondjukra bízva, lelkére kötve, hogy legelső dolga felfújni a gumimatracát s elkészíteni mindent, ami az éjszakai nyugalomhoz szükséges.

Amikor a törzset hozó vonattól, busztól a résztvevők megérkeztek, közli a háziasszonnyal a tényleges létszámot, s megkéri, hogy a tálak, poharak, papírszalvéták most már haladéktalanul kerüljenek az asztalra.

A házigazdát megkérdezi már az érkezéskor, részt tud-e venni a hét órai vacsorán.

Asztali áldás és az evés megindulása után elmondja, hogy engedélyt kér utólagosan, hogy mindenkit továbbra is tegezessen; őt is tegezheti mindenki. Megmondja, miként lehet őt szólítani. Majd egy pár rövid mondattal bemutatkozik. Ezután kört indít; megkéri a résztvevőket, mondják el ők is, mi a nevük, hogyan szólítják őket odahaza (mi is úgy szeretnénk), mondjanak előzetes bemutatkozásként néhány mondatot, s hajlandók-e tegeződni. A kör bevégeztével előbb a vezető, majd egy-két felkért jelentkező névpróbát tart: megjegyezte-e a jelenlevők nevét? Mindez azonnal oldott hangulatot teremt. S közben befejeződik az evés. Míg a háziasszony ügyesen-gyorsan leszedi az asztalt, a lelkigyakorlat vezetője megkéri a többieket, hogy hozzák elő füzetüket, ceruzájukat, igazoló papírjukat. Az igazoló papírokat elkéri; beszámol a mosakodási és WC-lehetőségekről, felhívja a figyelmet az esetleges óvatossági rendszabályokra, amelyeket a vendéglátóval már odaérkezéskor megbeszélt.

Ezek után egy hosszú előadás következik, amelynek címe:

A lelkigyakorlat rendje

A *lelkigyakorlat rendje* a lelkigyakorlat céljának szolgálatában áll. A cél a záróelmélkedés elkészítése az utolsó félnapon, mert ez a záróelmélkedés lesz az alapja a lelkigyakorlat utáni évi nagy gyónásnak, ill. a közösségben bemutatandó (jövő évi tervünket rögzítő) témalapnak.

Ezt a célt a lelkigyakorlat csak akkor tudja hatékonyan szolgálni, ha már most este, aztán naponként és óránként bensőleg azonosulunk ezzel a renddel. A lelkigyakorlat *egyik eszköze - a magunkat megtagadás*. A napirend-vállalás bőséges alkalmat nyújt erre, pl. nem cigarettázunk az előadóban.

Ezek után kerül sor a legélt napirend kiosztására. A lelkigyakorlat vezetője magyarázzon meg mindent alaposan, és buzdítson kérdésfeltevésre. Közösen állapodjon meg a résztvevőkkel a különböző „felelősök” (ének, liturgia, idő) személyében, és a konyhai segítség rendjében. A lelkigyakorlat vezetője mutasson rá a lelkigyakorlat struktúrájára: pihenés-szabadidő; imádság-szilencium, tanítás-szilencium; arra is, hogy hány-hány órát kapnak ezek a struktúra-elemek. Nagyon nyomatékozza a szilenciumok fontosságát a pihenés, az imádkozás, a szellemi munka céljából egyaránt. Mondja el az öt perc szabályt: a napirendben jelölt időpontok előtt öt perccel már az előadóban vagyunk, és elkezdjük a közös éneklést. A szilenciumot, az időbeli pontosságot, a cigaretta-korlátozást jelöljük meg fő-fő aszketikus programként.

A szilencium megtartását a lelkigyakorlat vezetője saját példájával biztosítsa, és csak ha szükséges, akkor törje meg a szilenciumot (nagyon halk beszéddel, egy-egy rövid mondat erejéig) továbbá azzal, hogy újra és újra térjen ki reá az imádkozásai során. A vezető ne pirítsa rá a beszélgetőkre.

Ezt a részt a lelkigyakorlat vezetője azzal zárja, hogy első esti imádkozás legfőbb célja az, hogy ennek a rendnek *belülről* átadjuk magunkat.

A lelkigyakorlatos cél elérésének második eszköze: **az imádkozás**. A lelkigyakorlat vezetője buzdítson újból a csendre, majd ismertesse a körben imádkozás módját. Mondja el a szentmiséhez szükséges tennivalókat. Buzdítson a templom felkeresésére szabadidőben. Hangsúlyozza, hogy napi három imádkozásunknak tégláról téglára kell építenie záróelmélkedésünket.

A harmadik eszköz: **a szellemi munka**. Körvonalazza a tematikát. Kérje a jegyzetelést, az előadást követő fél órás csend megtartását és felhasználását a hozzászólás írásbeli elkészítésére. Jelezze a körben hozzászólás rendjét-időhatárát (pl. 4 perc). Továbbá: ne egymáshoz szóljunk hozzá, hanem az előadáshoz. A ki nem tisztázott megbeszélésre majd új kört indítunk.

B-típusú lelkigyakorlat esetén az alábbiakat is hangsúlyozza: Dicsérni az előadásból dicsérhető. Ellenvéleményt bátran megmondani. Minősítéseket elkerülni. Feszültségeket jó befejező énekléssel feloldani. A hevesebb összecsapásokat szabadidőben beszélgetésekkel, körbenimádkozáskor önkritikával, bocsánatkéréssel feloldani. Előadások és viták során magánsuttyorgásokat és indokolatlan közbeszólásokat elkerülni.

A negyedik eszköz: **egymást jobban megismerni és megszeretni**. Ezt szolgálja, hogy egy darabig a hozzászólásunk előtt újra megmondjuk a nevünket. A szabadidő (13-15 és 22-23 óra között) a pihenés és magánimádkozás mellett *főleg* ezt szolgálja. Találjunk alkalmat arra, hogy mindenkivel elbeszélgessünk. Ez legerősebben a vezetőre vonatkozik, és az esti bemutatkozásokat a vezetőnek kell kezdenie és példát kell mutatnia annak tartalmára!

Hogyan jutott el idáig (vallásos fejlődése életrajzi adataiba ágyazva). Az időhatárt (pl. egy főre 15 perc esik) nem szabad szigorúan venni; hogy senki se maradjon ki, a második naptól kezdve az étkezések alatt is folytatódik a bemutatkozás.

B-típusú lelkigyakorlat esetén még az alábbiakat is hangsúlyozzuk: az újakkal, a számunkra újakkal preferáltan foglalkozunk. A régiek közül azokat részesítsük előnyben,

akikkel rossz a kohéziós mutatónk... Öregebb is invitálhat, fiatalabb is. Jókedvűnek, tréfacsinálónak kell lenni. Sérüléseimet ki kell beszélgetni, ki kell imádkoznom magamból. Mindig mások mellé üljek.

Egyáltalán hangsúlyozni kell, hogy e 3-4 napban fokozottan meg kell élnem az Isten Országát; azt, hogy nagyon jó együtt lenni a testvérekkel.

Végezetül a lelkigyakorlat vezetője nagyon alaposan ismertesse az Agendát. Az esti imádsághoz, a másnapi reggeli imádsághoz - szentmiséhez szükséges énekek begyakorlására biztosítson időt.

Ezután adjon 10-15 perc szünetet azzal a felszólítással, hogy a később jövők készítsék el ezalatt fekvőhelyüket. Újra mondja el, hogy az esti imádság után szilencium van a házban; csak a kertben, és ott is csak csendesen szabad beszélni.

Majd (lehetőleg a templomban) nyissa meg a lelkigyakorlatot az első elmélkedéssel.

Mindezt minden lelkigyakorlat-vezető sajátosan csinálja. Tapasztalatátadás céljából írtam mindezt le. Jó lenne megismernünk egymás gyakorlatát, hangsúlytevéseit.

1976

Megjelent: Karácsonyi Ajándék 1976, 7. kötet